

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת וירא

276

תשפ"ג

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנס

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב הבעל שם טוב 7
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגדאו

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

**2623 State Route 52
Liberty, NY 12754**

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

נַצְתוּ אִמּוֹנָה

- א. דארף מען זיך אפּשפּרעכן קעגן עין הרע?.....
 ב. האט מוהרא"ש זכותו יגן עלינו געלאזט גיין צו די בחירות?.....
 ג. עס אינטערעסירט מיר מער נישט קיין שום פאליטיק.....

איש אמונות

- א. מאכט א גוטע התחלה צו זאגן יעדן טאג אביסל תהלים.....
 ב. שטארק זיך צו זיין בשלום מיט אלעמען.....
 ג. אז מען שערט די האר, וועלן די קינדער זיין צדיקים.....
 ג. די נייע חדר היכל הקודש עיר טבריה.....
 ד. זען נאר דאס גוטס אין די קינדער, איידעמער און שנידן.....
 ד. ווי אזוי צו דערציילן מעשיות אין חדר פאר די קינדער.....
 ו. אין א בית המדרש היכל הקודש קען נישט זיין קיין ברוינגן.....
 ז. דער רבי לייגט אריין אזא שמחה אין קיום המצות, אין פשטות יהדות.....
 ח. גרייט זיך אן א שיינע מעשה צו דערציילן ביים שבת טיש.....
 י. מען ווארט שוין אויפ'ן צווייטן חלק פון "די ליכטיגקייט פון אמונה".....
 יא. א הערליכע שבת בראשית אין ישיבה מיט אנשי שלומינו.....
 יד. רעד צו די בחורים זיי זאלן זיך נישט לאזן וואקסן א טשופ.....
 טו. אז דו וועסט נישט היטן די אויגן, וועסטו אלעס פארלירן.....
 יז. אשרינו אז מיר האבן א שיינע חינוך פאר אונזערע קינדער.....
 יט. האב נישט קיין חלישות הרעת אז מען האט ארויסגענומען א קינד פון חדר.....
 כא. דער רבי האט געזאגט מען זאל געבן פאר די קינדער וואקסינען.....

א בחור האט געענדיגט די צווייטע מאל ש"ס, א שיינע התחלה פאר'ן זמן.....כב
 לויף אוועק פון עצבות און מרה שחורה.....כג
 גייט ארויס ראטעווען אידישע קינדער.....כד
 טראכט נישט וואס איז געווען, טראכט פון יעצט.....כו
 אויב מען האט א שטארקע אמונה זעט מען גרויסע ניסים.....כז
 שבת דארף מען זיין פרייליך און לעבן בשלום.....כט
 פאלגן דעם טאטען אדער מאמען?.....ל

דארף מען זיך אפּשפּרעכן קעגן עין הרע?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר כח פאר אלעס, בפרט אויף די פרויען שיעורים, עס געבט מיר זייער אסאך

חיזוק.

איך וויל פרעגן דעם ראש ישיבה אויב מען דארף זיך אפּשפּרעכן קעגן עין הרע יעדע

שטיק צייט?

איך געדענק פון אלס קינד ביי מיין טאטע אינדערהיים אז מיין טאטע פלעגט

אפּשפּרעכן די קינדער יעדן חודש, אויך האט מיר איינער פון מיין משפּחה געזאגט אז

דאס געמט אראפּ אלע סכנות פונעם מענטש; וואס האלט דער ראש ישיבה וועגן דעם?

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת לך לך, ו' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן

מרת ... תחנ'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

מיר האבן פון מוהרא"ש אנדערע וועגן אפּצושפּרעכן עין הרע.

מוהרא"ש לערנט אונז מיר זאלן זיך מבטל זיין צום אייבערשטן; אז מען איז

זיך מבטל צום אייבערשטן - קען קיינער גארנישט שלעכטס טון דעם

מענטש. חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (סנהדרין 10:) א פישוף מאכערן האט

געוואלט מאכן פישוף אויפ'ן הייליגן אמורא רבי חנינא, האט איר רבי חנינא

גַּעֲזָאגֶט: "אִי מִסְתַּיִיעַת זִילִי עֲבִידִי, 'אִין עוֹד מְלַבְדּוּ' כְּתִיב", דו קַענְסֶט פֿרופּירן מאַכן כִּישׁוּף וויפּיל דו ווילֶסֶט, אִיךָ האָב אָפּער נישט מורא פון דיר, ווייל עס שטייט אין די תּוֹרָה (דברים ד, לה): "אִין עוֹד מְלַבְדּוּ", עס איז גאַרנישט דא אויסער דעם אייבערשטן; זעט מען פון דעם אז ווען מען לעבט מיט'ן אייבערשטן ווערן בַּטֵּל אַלע דינים און אַלע כִּישׁוּף, עס שאט נישט קיין שום עין הרע.

זעט צו זאגן יעדן טאג דעם יום תהלים און אויף די דרייצן אַני מאַמין'ס. דא האט איר די אַני מאַמין'ס אין אידיש, זאגט דאס יעדן טאג - וועט איר זיין אָפּגעהיטן פון אַלע עין הרע:

(1) אַני מאַמין אִיךָ גִּלְיִיב, בְּאַמוּנָה שְׁלָמָה מִיט אַ שְׁטאַרקע אֲמוּנָה, שֶׁהַבּוֹרָא יתְבַרַךְ שָׁמוּ אז דער אייבערשטער, הוּא בּוֹרָא עַר בַּאשׂאפֶט, וּמְנַהִיג און פִּירט, לְכָל הַבְּרוּאִים אַלע בַּאשְׁעֲפֻעֲנִישֵׁן. וְהוּא לְבַדּוֹ און עַר אַלִּיין, עֲשֵׂה הָאֵט גַּעטוֹן, וְעוֹשֶׂה און טוט אַלעס אויף דער וועלט, וַיַּעֲשֶׂה און וועט ווייטער אַלעס טוֹן, לְכָל הַמַּעֲשִׂים אַלעס וואס פאַסירט.

(2) אַני מאַמין אִיךָ גִּלְיִיב, בְּאַמוּנָה שְׁלָמָה מִיט אַ שְׁטאַרקע אֲמוּנָה, שֶׁהַבּוֹרָא יתְבַרַךְ שָׁמוּ אז דער אייבערשטער, הוּא יחיד עַר איז איינער, וְאִין יחידות און עס איז נישטא נאך אַ זאך וואס זאל זיין איינס, פֶּמֹהוּ, בְּשׁוּם פָּנִים אַזוי ווי דער אייבערשטער וואס איז איינס. וְהוּא לְבַדּוֹ און עַר אַלִּינס, אַלְקִינוּ איז אונזער בַּאשְׁעֲפֻעַר, הִיָּה עַר איז אייביג געווען, הִנֵּה עַר איז שְׁטַענְדִּיג דא, וְהִיָּה און וועט אייביג זיין.

(3) אַני מאַמין אִיךָ גִּלְיִיב, בְּאַמוּנָה שְׁלָמָה מִיט אַ שְׁטאַרקע אֲמוּנָה, שֶׁהַבּוֹרָא יתְבַרַךְ שָׁמוּ אז דער אייבערשטער, אִינוּ גוף איז נישט קיין קערפּער, וְלֹא יְשִׁיגוּהוּ מְשִׁיגֵי הַגּוֹף און עַר האט נישט קיין שום זאך וואס האט צו טוֹן מִיט אַ קערפּער, וְאִין לֹא שׁוּם דְּמִיוֹן פֶּלֶל און מען קען אים נישט צוגלייכן צו קיין שום זאך.

(4) אַני מאַמין אִיךָ גִּלְיִיב, בְּאַמוּנָה שְׁלָמָה מִיט אַ שְׁטאַרקע אֲמוּנָה, שֶׁהַבּוֹרָא יתְבַרַךְ שָׁמוּ אז דער אייבערשטער, הוּא ראשון עַר איז דער ערשטער, וְהוּא אַחֲרוֹן און עַר וועט זיין דער לעצטער.

(5) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שהבורא יתברך שמו אז דער אייבערשטער, לו לברו נאר צו אים אליין, ראוי להתפלל דארף מען בעטן, ואין ראוי און עס איז נישט ווערן, להתפלל צו בעטן, לזולתו פון קיינעם אנדערש.

(6) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שפּל דברי נביאים אמת אז אלע ווערטער פון די נביאים זענען אמת'דיג.

(7) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שנבואת משה רבנו עליו השלום אז די נבואה פון משה רבינו, היתה אמתית איז אמת'דיג, ושהוא היה אב לנביאים און אז משה רבינו איז געווען די טאטע פון אלע נביאים, לקודמים לפניו פאר די וועלכע זענען געווען פאר אים, ולבאים אחריו און פאר אלע וואס זענען געקומען נאך אים.

(8) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שפּל התורה אז די גאנצע תורה, המצויה עתה בדינינו וואס מיר האבן היינט, היא הנתונה האט דער אייבערשטער געגעבן, למשה רבנו עליו השלום פאר משה רבינו.

(9) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שזאת התורה אז די תורה וואס מיר האבן, לא תהא מחלפת וועט נישט פארטוישט ווערן, ולא תהא און עס וועט נישט זיין, תורה אחרת קיין אנדערע תורה, מאת הבורא יתברך שמו פונעם אייבערשטן.

(10) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שהבורא יתברך שמו אז דער אייבערשטער, יודע כל מעשה בני אדם ווייסט אלעס וואס מיר טוען און וואס אנדערע טוען, וכל מחשבותם און אלעס וואס מיר טראכטן און וואס אנדערע טראכטן, שנאמר אזוי ווי עס שטייט (תהלים לג, טו): 'היצר יחד לבם' דער אייבערשטער האט באשאפן אלע הערצער, 'המבין אל כל מעשיהם' און ער ווייסט אלעס וואס מען טוט.

(11) אַני מאַמין איך גלייב, באַמונה שלמה מיט אַ שטארקע אַמונה, שהבורא יתברך שמו אז דער אייבערשטער, גומל טוב באצאלט שרר,

לְשׁוּמְרֵי מִצְוֹתָיו פֶּאֶר דִּי וואס טוען די מִצְוֹת, וּמַעֲנִישׁ און עַר בַּאֲשֻׁרָאפֿט, לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו דִּי וואס פֿאלגן נישט זיינע מִצְוֹת.

12) אַנִּי מֵאֲמִין אִיד גְּלִיב, בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה מִיט א שְׂטַאָרְקע אֱמוּנָה, בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ אַז מְשִׁיחַ וועט קומען, וְאַף עַל פִּי שִׁתְּמָהֳמָה און אַפִּילוּ עֵס נִעֲמָט שׁוֹיִן אַזאַ לֵאנִגֶּע צײַט, עִם כָּל זֶה אַחֲכָה לֹו בְּכָל יוֹם מִיט דַעס וואָרט אִיד יַעֲדֵן טָאג, שְׂבִיבָא אַז עַר זַאל קומען.

13) אַנִּי מֵאֲמִין אִיד גְּלִיב, בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה מִיט א שְׂטַאָרְקע אֱמוּנָה, שְׁתִּהְיֶה תַּחֲתֵי הַמֵּתִים אַז עֵס וועט זײַן תַּחֲתֵי הַמֵּתִים, בְּעֵת שִׁיעֲלָה רְצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ ווען דער אײַבערשטער וועט דאס טון, וְיִתְעַלָּה זָכְרוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נִצְחִים און עֵס וועט דַערהױפֿן ווערן זײַן נאָמען פֿאַר אײַביג.

דער אײַבערשטער זַאל העלפֿן איר זַאלט האָבן הַצְלָחָה אין אַלע עֲנִינִים.

...

הָאֵט מוֹהֲרָא ש״ס זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ גְּעֵלָאזט גײַן צו די בְּחִירוֹת?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד דְּער ראשׁ ישיבה שליט"א,

אִיד הָאב גְּעִלִיגט א בְּרִיוּ אִין עֲצָתוֹ אֱמוּנָה [דער בְּרִיוּ אִין בִּיגֶעלִיגט צום סוף פון דַעס בְּרִיוּ] אײַבער די בְּחִירוֹת אִין אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, אַז דער ראשׁ ישיבה שליט"א האָלט אַז מען זַאל נישט גײַן וועלן בײַ די בְּחִירוֹת, און דער ראשׁ ישיבה שליט"א שְׂרײַבט אַז מוֹהֲרָא ש״ס זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ הָאֵט אִיד אַזײַ געהאלטן.

אִיד וואונדער זײַד אױף דַעס, ווייל אִיד הָאב גַעזען א בְּרִיוּ וואס מוֹהֲרָא ש״ס זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ הָאֵט גַעשְׂרִיבֵן אַסאַךְ יאָרן צוריק אַז מען זַאל יא שְׂטִימֶען, און אַז מען זַאל שְׂטִימֶען פֿאַר די ש״ס פֿאַרטיי.

אִיד וועל זײַד פֿרײַען אױב דער ראשׁ ישיבה שליט"א וועט מיר עֲרָקלֶערן וואס מוֹהֲרָא ש״ס זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ הָאֵט טאַקע געהאלטן וועגן דַעס.

יִישׁר כַּח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת לך לך, ז' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש האט אונז געלערנט מיר זאלן נישט האבן קיין שום שיכות
מיט קיין שום פארטיי. עס זענען פארהאן צענדליגער בריוו אין ספר הקדוש
אשר בנחל וואו מוהרא"ש שרייבט מען זאל גארנישט האבן מיט קיין שום
פארטיי, מוהרא"ש האט אונז קלאר געזאגט נישט צו גיין צו די בחירות
הטמאות.

דאס וואס איז געווען די לעצטע פאר יאר, וואס מוהרא"ש האט אסאך
געשריבן וועגן "ברסלב למען ש"ס" - האט מוהרא"ש מיר געזאגט אז ער
האט א סיבה וכו' וכו'. דאס איז געווען א בחינה פון הוראת שעה, מוהרא"ש
האט מיר געזאגט: "איך טו זייער אן איינגעשטעלטע זאך וכו'".

לאז זיך נישט פארדרייען דעם קאפ פון קיינעם, קוק אין די בריוו אין
ספר אשר בנחל וואו מוהרא"ש איז מגלה ווער די ערב רב זענען און דאס
שעדליכקייט פון האבן מיט זיי צוטון.

די אלע וואס שרייען: "מיר מיינען נישט קיין כבוד, מיר מיינען נישט
קיין געלט" - איז א גרויסער בלאף, אלע פארטייען זענען איין גרויסע בלאף.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

נדער בריוו צו וועלכע די אויבנדערמאנטע שאלה באציט זיך:

זאל איך גיין שטימען ביי די בחירות אין ארץ ישראל?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך וואוין אין ארץ ישראל, עס גייט זיין קומענדיגע וואך דא נאכאמאל בחירות און
איך ווייס נישט וואס צו טון.

אלע מענטשן ארום מיר גייען צו די בחירות, יעדן טאג קומען ארויס פרישע חרדי'שע

צייטונגען וואס שרייבן מיט קידוש לְבָנָה אותיות בֶּשֶׁם גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל אז ווער עס גייט נישט שטימען איז מחלל כבוד שמים, און נאך פארשידענע מצוות וואס מען גייט אויפטון מיט'ן גיין שטימען, מיט דעם וואס מען שטעלט אריין חרדי'שע פארשטייער אין די כנסת המינים וועט מען צוריק האלטן פארשידענע חלולי שבת און נאך. וואס ענטפער איך פאר די אלע וואס ווייזן מיר די אלע טענות? אויך זאגט מען מיר אז אפילו הרב הקדוש מסאטמער זכותו יגן עלינו, אויב וואלט ער היינט געלעבט, וואלט ער אויך געהייסן גיין צו די בחירות, ווייל היינט איז שוין אנדערש ווי אמאל.

איך בין א תלמיד היכל הקודש, און איך וויל נאר הערן וואס דער ראש ישיבה שליט"א זאגט וועגן דעם.

יישר כוח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת נח, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

גיי נישט צו די בחירות הטמאות. מיר - תלמידי היכל הקודש - שטייען ווייט פון די ערב רב, מיר גייען נישט צו די בחירות. מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט אונז געזאגט מיר זאלן נישט האבן מיט די ערב רב, מיר זאלן נישט האבן מיט זיי קיין שום שייכות.

נעם נישט אריין קיין צייטונגען אין שטוב; די צייטונגען זענען זייער שעדליך. אויך זאלסטו נישט ליינען די צעטלעך מיט די קונטרסים וואס האבן שייכות מיט די פארטייען; אלעס איז איין שטיק בלאף, איין שטיק שקר און די אלע וואס זאגן עס איז א מצוה צו גיין שטימען - איז איין שטיק ליצנות; זיי זינגען: "מיר מיינען נישט קיין כבוד, מיר מיינען נישט קיין געלט" - אבער אלעס איז נאר פאר כבוד און געלט.

חס ושלום צו זאגן אויף דעם צדיק, דער הייליגער רבי זכותו יגן עלינו פון סאטמער, וואס האט זיך מוסר נפש געווען כל ימיו אויסצושרייען דעם אמת, בבחינת אחד היה אברהם, אז די מדינה איז א מרידה במלכות שמים - אז היינט וואלט געווען אנדערש; חס ושלום אזוי צו זאגן.

טענה זיך נישט מיט קיינעם, א שאד גיין אין ויכוחים; אין די צייטן קענסטו גיין הפצה, פארשפרייטן די אמונה פאר נאך מענטשן, פארשפרייטן די זיסע עצות וואס מוהרא"ש האט אויף איבערגעגעבן פון הייליגן רבי'ן. מוהרא"ש האט ארויסגעגעבן שיינע ספרים וואס די מפיצים זאלן מפיץ זיין יעדע מאל עס איז דא בחירות; איינע פון די ספרים איז 'יש במי לבחר', עס איז דא פאר וועם צו שטימען. אין דעם ספר איז מוהרא"ש מגלה מען זאל בוחר זיין צו דינען דעם אייבערשטן און נישט האבן קיין שום שייכות מיט די פארטייען.

די מדינה קען נישט האבן קיין קיום ווייל עס איז קעגן די תורה; יעדע שטיק צייט פאלט זי נאכאמאל צאם און מען פרובירט איר נאכאמאל אויפצושטעלן און עס פאלט נאכאמאל צאם; דער אייבערשטער זאל אויף שוין שיקן משיח צדקינו און אלע אידן וועלן תשובה טון און אויפבויען דעם דריטן בית המקדש, במהרה בימינו אמן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

[...]

עס אינטערעסירט מיר מער נישט קיין שום פאליטיק

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

שאלה:

איד מוז זיך באדאנקען אויף דעם וואס איד בין דאס מאל נישט געגאנגען שטימען ביי די בחירות דא אין ארץ ישראל, אין זכות פונעם ראש ישיבה שליט"א. איד האב זוכה געווען מקים צו זיין די מצוה פון "ועשית ככל אשר יורוד" במשך די פערצן שעה פון טאג, יעדע מינוט פון טאג האב איד געפאלגט וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געשריבן, אז מען זאל נישט גיין צו די בחירות. אנדערש ווי די וואס גייען יא, מיט'ן אויסרייד אז זיי דארפן פאלגן זייערע רבי'ס און מקים זיין דעם "ועשית ככל אשר יורוד" נאר איינמאל בשעת'ן אריינוארפן דעם צעטל...

איד מוז זיך באזונדער באדאנקען, ווייל איידער איד בין מקרב געווארן פלעג איד יא

גִּיּוֹן צו די בְּחִירוֹת, מִיט'ן לֶשֶׁם יְחִיד און דער גֶּאָרְטֵל, אַזוי ווי מִינַע אַלְטֵע חֲבֵרִים, און יעדעס מַאל פֿלֶעג איד לִיגן אין דעם מִיט'ן גאַנצן קאפּ און מוח, יעדע פֿאַר מִינוּט האב איד נאכאַמאַל געדאַרפֿט רופן די נייַעס קוועלער צו הערן וואו ס'האלט, וויפיל פֿראַצענט האבן שוין געוועלט, וויפיל פֿראַצענט פון יעדע קהלה האט שוין געוועלט, וואס מ'זאגט אלץ פֿאַר ווער עס גייט געווינען, און אַזוי ווייטער. שוין אפּגעֶרעדט די נאכט נאך די בְּחִירוֹת האב איד געדאַרפֿט אלעס מִיט־האַלְטן ביז אינדערפֿרי, ווער עס האלט וואו.

דאס יאר איז אָבער געווען גאר אַנדערש, איד האב געהערט וואס דער ראש ישיבה שליט"א זאגט אז מיר האבן נישט קיין שום שייכות מיט די ערב רב, און איד האב דאס אויסגעפאלגט אינגאנצן, איד בין נישט געגאנגען וועלן, און איד האב בכלל נישט מיטגעהאלטן קיין נייַעס איבער די בְּחִירוֹת, נישט פֿאַרדעם און נישט נאכדעם, און עס אינטערעסירט מיר כמעט נישט די גאַנצע זאך.

איד בין געווען איבערגענומען פון מיר אליין ווי אַזוי איד האב געהאט די שטאַרקייט אויף דעם, ממש פונקט פֿאַרקערט פון ווי אַזוי איד האב זיך געפֿירט איידער איד בין מקרב געווארן, און דאס אלעס האב איד צו פֿאַרדאַנקען דעם ראש ישיבה שליט"א.

א גרויסן יישר כח

תשובה:

בְּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרַךְ - יום ד' פִּרְשֵׁת לך לך, ח' מר-חֲשׁוֹן, שְׁנַת תשפ"ג לִפְרֹט קָטָן לְכָבוֹד ... נִרוּ יְאִיר

איד האב עֶרְהאַלְטן דיין בריוו.

מוֹהֲרָא"ש שְׂרֵייבֵט קלאר אין אֲשֶׁר בְּנַחַל מְעַן זאל נישט האבן מיט די ערב רב, מְעַן זאל נישט האבן מיט זיי קיין שום מַגֵּע וּמִשָּׂא. די אַלֶּע וואס שְׂרֵייעֵן: "וְעִשִּׂיתָ כָּל־אֲשֶׁר יֹרֹף" - איז איין גרויסע ליצנות, איין שטיק בִּלְאִי, איין שטיק שָׁקָר; אַלֶּע פֿאַרטייען איז פֿאַר איין ציל: פֿאַר כָּבוֹד און געלט.

מֶעַר און מֶעַר מְעַנְטֶשֶׁן ווערן מיד און האבן מֶעַר נישט קיין כח צו די זאכן, מְעַן זעט שוין קלאר אז אלעס איז איין שטיק פֿאַליטיק; מְעַן מאכט מְשׁוּגָע מְעַנְטֶשֶׁן, יעדע פֿאַרטיי - פֿאַר זייער אייגענע אינטערעסן.

לערן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים - וועסטו באקומען א קלארע מח, א

ריינקייט, א זויבערקייט; עס וועט דיר נישט אינטערעסירן קיין גייעס, קיין פאליטיק, וועסט קוקן אין א צייטונג אזוי ווי דער האן קוקט אין בני אדם. דעם רבינ'ס ספרים פילטערט דעם מח, מען הויבט אן לעבן מיט תכלית, מען הויבט אן לעבן מיט זכרון בעלמא דאיתי, מען הויבט אן טראכטן 'אין טאג וועל איך זיין א גוסס און א טויטער, מען וועט מיר אראפלייגן אויף דער ערד מיט די פיס צום טיר'; דעמאלט וועט אפיר קומען אלע בלעטער גמרא, אלע פרקים משניות, דעמאלט וועט אפיר קומען אלע ווערטער וואס מען האט גערעדט צום אייבערשטן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

איש אמונות

מאכט א גוטע התחלה צו זאגן יעדן טאג אביסל תהלים

בעזרת ה' יתברך - ג' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, מוצאי יום טוב, שנת ה'תשפ"ג
... תחי', יבנאל

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

ניצט אויס אייער יום הולדת מיט זאגן תהלים, מאכט א גוטע התחלה
צו זאגן יעדן טאג אביסל תהלים; אויב איר קענט זיך צוגעוואוינען גלייך צו
זאגן דעם יום תהלים - זאלט איר אזוי טון, זונטאג יום ראשון, מאנטאג יום
שני, און אזוי ווייטער, אזוי וועט איר ענדיגן ספר תהלים יעדע וואך אייער
גאנץ לעבן. אויב איז אייך שווער אנצוהויבן גלייך צו זאגן דעם גאנצן יום
תהלים - זאלט איר זאגן יעדן טאג כאטש פינף קאפיטלעך תהלים, אזוי וועט
איר מסיים זיין יעדע חודש דעם ספר תהלים.

יעדע זאך וואס איר דארפט זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן.
דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

שטארק זיך צו זיין בשלום מיט אלעמען

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג
לקבוד ... נרו יאיר

אוי ווי שיין עס איז געווען אונזער יום טוב; די דאווענען, די הושענות,
די שמחת בית השואבה, און די צווייטע טעג איז געווען אזוי שיין,

אפגערעדט די הקפות איז געווען זייער שיין; עס זענען זיך צאמגעקומען א גרויסער עולם אנשי שלומינו, אלע האבן געשפרינגען און געטאנצן, יעדער האט זיך געפריידט מיט די חלק תורה וואס ער האט זוכה געווען צו לערנען דעם פארגאנגענעם יאר.

איך וועל דיר נאך אים ירצה השם שרייבן מער באריכות פון אונזער הערליכער יום טוב. יעצט וויל איך דיר נאר דערמאנען, אויב האסטו נאכנישט אנגעהויבן לערנען די סדרה פון בראשית, חומש מיט תרגום - זאלסטו שוין יעצט אנהויבן, ווייל אז דו וועסט די וואך נישט מעביר סדרה זיין - וועסטו די גאנצע יאר נישט מעביר סדרה זיין; מען האט שוין געקענט אנהויבן לערנען די סדרה פון אנהויב וואך, לכל הפחות הויב יעצט אן.

ישיבה הויבט זיך אן אים ירצה השם קומענדיגע וואך מאנטאג, ערב ראש חודש חשון; מיר הויבן אן די פופצנסטע יאר ישיבה, נאך א יאר חזרן די הייליגע אמונה מיט די בחורים.

איך וויל דיר בעטן זייער שטארק, איך בין מיט דיר נאר ווילאנג דו ביסט מיט אלעמען בשלום, אז דו הויבסט אן זיך קריגן מיט דעם און מיט יענעם - בין איך נישט מיט דיר. איך האב צוגעזאגט פאר מוהרא"ש אז איך וועל נישט האבן מיט קיין מחלקת אין היכל הקודש; איך בעט דיר זייער, טשעפע נישט קיינעם. איך וועל שטיין זייער שטארק אויף דעם, אז עס זאל נישט זיין קיין שום פיינטשאפט, קיין שום ליצנות - ביי אונז אין היכל הקודש.

מארגן וועט אים ירצה השם זיין דער וועכנטליכער שיעור, עס איז פדאי זאלסט קומען.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז מען שערט די האר, וועלן די קינדער זיין צדיקים

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג

מרת ... תחז' ברסלב, ליבערטי

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

אייער מאן גרוי יאיר דארף נישט אייער האר, ער דארף אייך; ער איז פול מיט פרייד אז ער האט אייך געטראפן, ער דארף בכלל נישט א ווייב מיט האר. די מחשבות וואס קומען אייך אריין 'אפֿשער זאל איך לאזן צוריקוואקסן מיינע האר פאר מיין מאן?' די מחשבות זענען נישט פון קדושה, אייער מאן דארף נישט האר, און נישט קיין לייז; בלייבט אזוי, בלייבט הייליג. וואויל איז אייך אז איר טוט רצון השם, איר גייט אין די פיס טריט פון צדיקים; וועלן אייערע קינדער אויך זיין צדיקים. דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

די נייע חדר היכל הקודש עיר טבריה

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרוי יאיר, טבר'י

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן די גוטע גרוס פון די נייע חדר היכל הקודש עיר טבריה.

הלואי זאלסטו מיר שרייבן יעדן טאג א באריכט פון די חדר, איך וויל דארט זיין; איך וויל וויסן אלע פרטים און פרטי פרטים פון חדר. די הייליגע חכמים לערנען אונז (כתובות קה), די הארבקייט פאר א דיין צו נעמען שחד, אפילו שחד דברים. האב איך גערעדט צו די מלמדים איבער דאס גרויסקייט פאר מלמדים צו געבן שחד פאר די תלמידים; שחד פון פרסים, שחד דברים, גוטע ווערטער; ווי דאס ארבעט, אזוי האט מען אן השפעה אויף די תלמידים.

קענסט אויסהערן שיינע חזיון שמועסן פאר מלמדים אויף קו ברסלב.
נאכן פארלערנען דעם בלאט גמרא רעד איך אפאר מינוט צו די מלמדים,
וועסט הערן דארט שיינע זאכן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

זען נאר דאס גוטס אין די קינדער, איידעמער און שנירן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

פארמאכט איך אייערע אויגן, נישט אלעס דארף מען זען; עס איז נישט
אייערע געשעפטן ווען אייער איידעם שטייט אויף שבת אינדערפרי.

אייער טאכטער און איידעם זענען אזוי וואויל און אזוי ערליך, וואס פעלט
אויס צו זוכן פון אנטער דער ערד אויף וואס זיך אויפצועסן? א שאד אויפצוסן
די קישקעס; הלואי פאר אנדערע אזעלכע ערליכע קינדער וואס איר האט.

בעסט דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, העלף מיר איך זאל זען
נאר גוטס אין מיינע קינדער, איידעמער און שנירן".

בנוגע וכו'; ענדערש נעמען א פרויען דאקטער, און אז מען האט נישט
קיין פרויען דאקטער קען מען נעמען א מאן דאקטער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

ווי אזוי צו דערציילן מעשיות אין חדר פאר די קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג
לכבוד די מלמדים פון אונזערע מוסדות היכל הקודש די בכל אטר ואטר, ה' עליהם
יחי

דערציילט פאר די קינדער מעשיות פון יראת שמים, עס פעלט נישט

אויס צו דערציילן נארישע אויפגעטראכטע מעשיות, אראפגעלייגט דראמאטיש מיט פארמאכטע לעקטער וכו' וכו'; עס קען דערשרעקן די קינדער וכו'. עס פעלט נישט אויס, ענדערש לייגט אריין אין די קינדער יראת שמים, לייגט אריין א ליבשאפט צום אייבערשטן, א ליבשאפט צו תורה און מצות.

דערציילט פאר די קינדער מעשיות פון הייליגע צדיקים. מוהרא"ש זאגט, דער הייליגער צאנזער רב זכותו יגן עלינו האט געפרעגט דעם מלמד פון זיינע קינדער צי ער לערנט מיט זיינע קינדער מוסר, האט ער געזאגט: "יא", האט אים דער צאנזער רב געפרעגט: "וואס פאר א מוסר ספרים לערנסטו מיט זיי?" זאגט ער: "חובות הלבבות", זאגט אים דער הייליגער צאנזער רב: "נישט דאס מיין איך צו פרעגן, איך פרעג צי דו דערציילסט זיי מעשיות פון הייליגן רבי אלימלך זכותו יגן עלינו און פון זיין ברודער דער הייליגער רבי זושא זכותו יגן עלינו"; מעשיות פון צדיקים פלאמט אויף די נשמה, מעשיות פון צדיקים עפנט די הארץ מען זאל אויף אנהויבן בענקען און וועלן זיין א צדיק.

אויף וויל איך בעטן די באס דרייווערס און די באס מלמדים, מען זאל אנצינדן נאר טעיפס פון בעלי מספרים מיט יראת שמים און ניגונים פון בעלי מנגנים מיט יראת שמים; איך ווארן אויב איך וועל הערן אז מען צינדט אן מעשיות אדער ניגונים פון לצים, דאס איז ביי מיר די וויכטיגסטע זאך, מען זאל געבן צו הערן פאר די קינדער נאר פון ערליכע מענטשן וואס דערציילן מיט יראת שמים. ווייל נישט יעדע זאך וואס איז אדווערטייזט אין די צייטונגען און אויסגאבעס - מיינט יראת שמים, נישט יעדע קינדער טעיפ וואס מען געבט ארויס מיינט אז דאס מעג מען הערן, און נישט יעדער זינגער וואס גייט מיט א שיינע שטריימל מיינט אז ער האט יראת שמים.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט מצליח זיין מיט די תלמידים.

...

אין א בית המדרש היכל הקודש קען נישט זיין קיין ברוינפן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג
לקבוד ... נרו זאיר, גבאי בית המדרש היכל הקודש סטעטן איילענד
איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

אויף דיין פראגע, איינער פון די מתפללים זאגן דיר אז מען מוז געבן
שבת אינדערפרי ברוינפן; נאר אזוי וועלן מקורב ווערן נאך מענטשן, דו
וילסט וויסן וואס איז ריכטיג צו טון.

אין א בית המדרש היכל הקודש קען נישט זיין קיין ברוינפן. אין ישיבה
זענען מיר זייער שטרענג אויף דעם, נישטא קיין ברוינפן.

ביי אונז אין ישיבה איז אויף דא וואס זאגן מיר אז אויב מען וועט געבן
א רייכע קידוש וועלן מקורב ווערן אסאך מענטשן; דאס איז ליצנות, ווייל
א קידוש צו פרעסן איז נישט קיין הפצה.

ביי אונז אין ישיבה געבט מען מזונות און מען לערנט פאר ספורי
מעשיות, און מען איז זיך אזוי מחי'; עס זענען דא וואס ווארטן א גאנצע
וואך ספעציעל פאר שבת אינדערפרי ווען מען לערנט פאר ספורי מעשיות,
מען רעדט פון די עצות פון רבי'ן בתמימות ובפשיטות; דאס איז די רייכסטע
קידוש, מען ווערט אזוי זאט.

ביי שלש סעודות זאלסטו פארלערנען לייכטע זאכן, צום ביישפיל א
שאלה און תשובה פון עצתו אמונה אדער פון שאלות ותשובות ברסלב. מען
קומט אין שול צו הערן חיזוק, נישט יעדער האט די מח צו הערן א טיפע
תורה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

דער רבי לייגט אריין אזא שמחה אין קיום המצות, אין פשטות יהדות

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת בראשית, כ"ה תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... נרו נאיר

איך בין נאכאלץ נישט ביי מיר פון די שיינע יום טוב וואס מיר האבן
געהאט ביים רבי'ן, א יום טוב מיט די הקדמות פון רבי'ן איז יעדע רגע זיס;
די הקפות, די טענץ, די שמחה ביי אנשי שלומינו - איז געווען עד להפליא,
דער רבי לייגט אריין אזא שמחה אין קיום המצות, מען פריידט זיך מיט
פשטות יהדות.

איך האף דו וועסט מיר העלפן בויען די קהילה, נישט איינוארפן; פון
דיר דארף איך איין וואך, דו זאלסט קיינעם נישט שטעכן. דיין צינג זאלסטו
נוצן אויף גוטע ווערטער, הער אויף שטעכן, הער אויף בייסן אנדערע; נוצ
דיין מויל און צינג אויף רעדן צום אייבערשטן און אויף זאגן משניות און
גמרא.

עס איז דא גוטע גייעס, עס האט זיך געעפנט א תלמוד תורה היכל
הקודש אין די שטאט טבריה. ביז דערנוייל איז עס קליין, אזוי ווי מיר האבן
געעפנט די מוסדות אין וויליאמסבורג מיט געציילטע קינדער, וואס פון דעם
איז געווארן א שיינע גרויסע קהילה.

מיט'ן אייבערשטנס הילף וועט היינט נאכט זיין די וועכנטליכע שיעור.
עס איז כדאי צו קומען, עס איז זייער וויכטיג זיך צו דרייען צווישן אנשי
שלומינו וואס לעבן מיט'ן רבינ'ס עצות.

ישיבה הויבט זיך אן מיט'ן אייבערשטנס הילף קומענדיגע וואך
מאנטאג. מען גייט לערנען מסכת נדרים, א בלאט גמרא יעדן טאג; מען גייט
פסדן מיט'ן לימוד וואס אלע לערנען. מען הויבט אן ראש חודש חשוון
מסכת נדרים, איך וויל דו זאלסט אויף מיט לערנען. און די יונגע בחורים
וועלן לערנען סיי מסכת נדרים און סיי מסכת סוכה.

איך ווייס נאכנישט אויב איך וועל זיין די וואך שבת אין ישיבה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

גרייט זיך אן א שיינע מעשה צו דערציילן ביים שבת טיש

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת בראשית, מברכים החודש, כ"ו תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... נרו זאיר

מאך שיינע שבת סעודות. עס דארף נישט זיין קיין לאנגע סעודות; דער עיקר, עס זאל זיין סעודות מיט זמירות און שיינע דיבורים פון אמונה, פון תפלה; גרייט זיך אן א שיינע מעשה - אדער פון תפלה אדער פון א צדיק. געב אכטונג ווי אזוי דו רעדסט צו דינע עלטערן; רעד מיט דרך ארץ און עהרע. עס איז גארנישט ווערד וואס מען טוט צו העלפן די עלטערן אויב מען רעדט מיט חוצפה, אפילו דו געבסט געלט פאר דינע עלטערן, אויב טיילסטו זיי איין וואס צו טון - איז דאס גארנישט ווערד. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי פאה א, א): "יש שהוא מאכיל את אביו פטומות" עס איז דא אמאל איינער וואס געבט צו עסן פאר זיינע עלטערן געשטאפטע גענז, "וירש גיהנם" און ער גייט אין גיהנום, אויב ער רעדט צו זיי מיט זלזול.

דאס זעלבע זאלסטו אכטונג געבן נישט צו רעדן אויף זיין שווער און שוויגער; כל שכן אז דו זאלסט נישט טשעפען זיין ווייב מיט אירע עלטערן. געב אכטונג אויף איר כבוד, און געב אכטונג אויף זיינע קינדער'ס געזונט; אז קינדער הערן ליצנות אויף זיידע און באבע - וואקסן זיי קרום.

דאס בעסטע איז אז דו זאלסט נעמען דעם רבינ'ס סדר דרך הלימוד (במבואר בשו"ת חר"ן, סימן עו), לערנען די הייליגע תורה אפילו אן פארשטיין - וועסטו ווערן אן ערליכער איד און א גרויסער צדיק. נעם א משניות, א גמרא - און הויב אן זאגן די ווערטער אפילו אן פארשטיין, לערן א פרק נאך א פרק, א בלאט נאך א בלאט; אלעס וועט זיך ביי דיר טוישן, דו וועסט ווערן

אן ערליכער איד און א גרויסער צדיק; ווען מען לערנט די תורה ווערט מען צוגעקלעבט צום אייבערשטן.

נעכטן בין איך געווען א גאנצן טאג אין שטעטל. אויפ'ן וועג האב איך זיך אפגעשטעלט אין קרית יואל מנחם אַבל זיין אונזער טייערער חבר, דער חשוב'ער מלמד ... וואס זיצט שבעה נאך זיין טאטע. עס איז געווען אזוי אינטערעסאנט, "בא לחזק" איך בין געקומען מחזק זיין, "ונמצא מחזק" און איך בין ארויס מחזק; ווען מען טרעפט זיך מיט אנשי שלומינו הויבט אן גיין פייער, מען פארגעסט וואס טוט זיך ארום זיך, מען רעדט פון אמונה מיט אזא פייער.

פון דארט בין איך געפארן קלאפן א מזוזה אינעם נייעם בנן וואס מיר גייען יעצט נוצן פאר א פלאץ וואו מען וועט קענען נוצן קאמפיוטערס צו קויפן זאכן און ערלעדיגן זאכן אן דארפן אריינגעמען א קאמפיוטער אין שטוב, אן דארפן אריינגעמען א טעלעפאן אין שטוב. דארט וועט אויך זיין א געשעפט פאר קליידער פאר יונג און אלט - פאר ממש בחנם; דאס איז ביי מיר זייער א חשוב'ע זאך, צו קענען צושטעלן פאר אנשי שלומינו א וועג צו לעבן אן קיין חובות.

פון דארט בין איך געגאנגען צום בנן הדפסה מחזק זיין די מדפיסים. ווען מען קומט אריין אין בנן הדפסה זעט דאס אויס ווי א חלום, עס שטייען אינגעלייט און דרוקן ספרים, קונטרסים; הונדערטער טויזנטער ספרים און קונטרסים וואס רעדן און פארשפרייטן אמונה, חיזוק און עצות פאר'ן לעבן.

פון דארט בין איך געפארן צום בנן התלמוד תורה. איך האב געדאווענט מנחה מיט די קינדער, נאכדעם בין איך געווען אין די כיתות, איך האב גערעדט מיט די קינדער. וואס זאל איך דיר זאגן, די קינדער זענען אזוי ליכטיג, אזוי טייער, אזוי ריין; אנגעפילט מיט אמונה, מיט תפלה. יעדער האט מעשיות פון תפלה, ווי נאר איך קום אריין אין חדר לויפן מיר די קינדער נאך מיט מעשיות פון תפלה.

איך בין געגאנגען קוקן דעם נייעם בנן התלמוד תורה; עס זעט שוין

אויס כמעט פערטיג, איך האף צום אייבערשטן מען וועט אריינגיין אינעם
נייעם בנין בקרוב.

פון דארט בין איך געגאנגען קוקן די נייע הייזער וואס מען בויט יעצט
אין שטעטל, און געגאנגען קלאפן מזוזות ביי נייע הייזער; ביי מיין זון, און
ביים גבאי פון דעם נייעם בית המדרש פעולת הצדיק אויף די גאס רעד-קליף.
אויך בין איך געגאנגען קוקן דעם נייעם בית המדרש פעולת הצדיק; עס איז
א שיינע ווארעמע ווינקל.

מיר זוכן צו בארגן א ספר תורה, (אויב דו ווייסט ווער עס קען מיר
פארבארגן א ספר תורה פאר א שטיק צייט - לאז מיר וויסן, נאך אפיסל
ענדיגן מיר שרייבן פרישע דריי ספרי תורה).

פון דארט בין איך אהיימגעקומען און גלייך געגעבן די שיעור.
איך דארף דיר נאך שרייבן פון אונזער שיינע יום טוב וואס מיר האבן
געהאט, ועוד חזון למועד.

דעם שבת וועל איך אם ירצה השם זיין אין וויליאמסבורג.
א פרייליכן שבת.

...

מען ווארט שוין אויפ'ן צווייטן חלק פון "די ליכטיגקייט פון
אמונה"

בעזרת ה' יתברך - מוצאי שבת קודש פרשת בראשית, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ג
מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי

וואויל איז אייך פאר'ן איבערטייטשן די בריוו פון עצתו אמונה אין
ענגליש פאר די אלע וואס קענען נישט ליינען אידיש. די מפיצים פון
לעיקוואד געבן איבער אז דער ספר עצתו אמונה אין ענגליש ווערט אזוי
צעכאפט, מענטשן ווילן נאר נאך א חלק אין נאך א חלק.

מיר ווארטן צו באקומען פון אייך די צווייטע חלק פון "די ליכטיגקייט
פון אמונה", איר זאלט ענדיגן דאס מגיה זיין און זאגן אויב מען קען דאס

שוין דרוקן אָדער עס האט נאך טעותים; די מפיצים ווילן דאס פארשפרייטן אין די טויזנטער.

אין זכות פון זיין א מופת את הרבים, טון פאר אידישע קינדער - וועט איר האבן נחת ביי אייערע קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

א הערליכע שבת בראשית אין ישיבה מיט אנשי שלומינו

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת נח, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לקבוד ... נרו יאיר

א הערליכע שבת איז געווען אין ישיבה מיט אנשי שלומינו. אנגעהויבן האט זיך עס פרייטאג צו נאכטס, די תפילות איז געווען זייער שיינ, נאכן דאווענען זענען מיר ארויס אין א רקוד כמנהג אנשי שלומינו.

שבת אינדערפרי איז געווען א שיינע שמועס וועגן חתונה מאכן אין ישיבה און נישט מאכן טייערע שמחות. איינער האט נישט פארשטאנען וואס פעלט אויס אזוי סאך צו רעדן פון דעם, האב איך אים געזאגט: "גיי ברענג מיר איינעם וואס האלט שוין נאכן חתונה מאכן צוויי דריי קינדער וואס האט נישט קיין איין דאלער חובות... איך רעד נישט פון גרויסע עשירים, איך רעד פון דורכשניטליכע אינגעלייט, ברוך השם איך האלט נאכן חתונה מאכן דריי קינדער און איך קום נישט קיין איין פרוטה פאר קיינעם, נאר ווייל איך פאלג מוהרא"ש, איך מאך פשוט'ע שמחות, איך מאך זיך נישט נאריש. דעריבער רעד איך צו מיינע תלמידים אזוי סאך פון דעם, ווייל איך וויל ענק זאלן אויף קענען לעבן אן קיין איין פרוטה חובות".

עס איז א שאד מען שרייבט נישט אפ די שיינע שמועסן; אזוי וואלטן אלע געקענט מיטהאלטן די שיינע זאכן.

שחרית האב איך געדאווענט פאר'ן עמוד, איך האב עולה געווען די זיבעטע עלי', שביעי. ביי מיין עלי', בשעת דער בעל קורא האט געליינט

דעם פסוק (בראשית ה, כט): "זֶה יִנְחֲמֵנוּ מִמַּעַשְׁנוּ וּמִמַּעַצְבוֹן יִדְּיֵנוּ" – האב איך געוואלט אנהויבן טאנצן פאר שמחה, ווייל דא איז דאך מרומז דער הייליגער רבי; די תורה זאגט זיך ינחמנו, דער רבי וועט אויז טרייסטן און אויז ארויסנעמען פון אויזער עצבות.

שבת אינדערפרי ביי ספורי מעשיות האבן מיר גערעדט נאכאמאל פון זיך אכטונג געבן פון חובות, מיר האלטן ביי די מעשה פון די זיבן בעטלערס (ספורי מעשיות, מעשה יג). דער רבי זאגט: "די פארלוירענע קינדער האבן זיך געמאכט גרויסע טארבעס, און געגאנגען אין די הייזער בעטן עסן"; דא זעט מען די עצה, אז אויב מען האט נישט קיין געלט – זאל מען גיין אין די הייזער קלייבן געלט צו קענען לעבן, און חס ושלום מאכן חובות.

מיר האבן גערעדט אז מען קען דאס טון אינאיינעם מיט הפצה. מען גייט ביי די הייזער, מען בעט צדקה פאר "א משפחה וואס האט נישט צו לעבן", און מען געבט א שיינע מתנה; אזוי איז מען א משפיע.

איך האב דערציילט פאר די אינגעלייט, א בחור איז צו מיר צוגעקומען פארזארגט ראש השנה אין אומאן און מיר געזאגט אז ער וויל מנדב זיין דעם שער הבנין פונעם גייעם בית הדפוס. דער אינגערמאן וואס העלפט צאמנעמען די געלט פאר'ן גייעם בנין האט מיר געפרעגט אויב ער זאל דאס יענעם אנוועקגעבן, האב איך אים געזאגט: "דו קענסט דא נישט גארנישט דערלייגן, אדער וועט ער דיר ברענגען געלט – אדער נישט". למעשה איז אריבער א יאר, און דער בחור גר'ן האט געברענגט במשך די יאר פאר'ן בית הדפוס פופציג טויזנט דאלער. דאס האט ער געטון אין די צייט פון נאך ישיבה, נאך זיבן אזייגער – פאר אפאר שעה.

איך האב אויפגעוויזן פאר די אינגעלייט, דו קענסט זיין אן ארבעטער, קענסט זיין אין כולל; אז דו גייסט הפצה אפאר שעה, אדער נאכמיטאג אדער פארנאכטס – קענסט פארדינען מער וואס א צווייטער פארדינט דורך ארבעטן א גאנצן טאג.

א צווייטע מעשה האב איך דערציילט, איך רוף אן א אינגערמאן אין שטעטל: "אפֿשר זוכסטו אן ארבעט? איינער זוכט אן ארבעטער", זאגט ער

מיר: "איך דארף גיין ארבעטן? אויב דער ראש ישיבה הייסט מיר ארבעטן - גיי איך ארבעטן, איך וויל אבער זאגן פאר'ן ראש ישיבה, איך פאר ארויס פון שטעטל יעדן טאג דריי אזייגער - הפצה, איך גיי פאר צוויי שעה און איך ברענג אהיים איבער צוויי הונדערט דאלער א טאג, וואס פעלט מיר אויס ארבעטן?" זעט מען אז ווען מען גייט אין די הייזער מיט ספרים קען מען לעבן א שיינע ברייטע לעבן אן חובות.

נאכמיטאג אויפ'ן וועג צום שול האבן מיר קינדער נאכגעשריגן, אזוי ווי פסדר, איך האב דאס יעדן טאג, מען שפעט פון מיר. איך בין זייער פרייליך, אז מען שפעט פון מיר נישט ווייל איך האב איינעם בא'גנב'ט, נאר ווייל איך ברענג אריין דעם רבינ'ס עצות אין אידישע קינדער.

ביי שלש סעודות האבן מיר גערעדט, עס שטייט די וואך אין די פרשה (בראשית ג, כד): "וַיִּגְרֹשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם", מען האט פארטריבן אדם הראשון פון גן עדן, מען האט אים געלייגט מקדם. זאגן אונז חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה כא, ט): 'מקדם' דאס איז דער 'גיהנם', דער אייבערשטער האט אים געוויזן דער גיהנום, זאגן די הייליגע חכמים, אדם הראשון האט זיך זייער דערשראקן, ער האט געפרעגט דעם אייבערשטן: "מי מציל את בני מאש לזהות זו", ווי אזוי וועלן מיינע קינדער זיך ראטעווען פון דעם שרעקליכן גיהנום? האט אים דער אייבערשטער געזאגט, דורך "חרב תורה", דורך די שווערד פון לערנען די הייליגע תורה; אז מען לערנט תורה איז מען זוכה זיך צו ראטעווען פון אלעם שלעכטס.

אזוי אויך, ווער עס לערנט תורה - ראטעוועט זיך פון די ברענעדיגע יצר הרע וואס ברענט מיט אלע תאוות און אלע שלעכטס. ווייל מען קען נישט פארלעשן די פייער - נאר דורך לערנען תורה, אז מען מאכט זיך א שיעור אין חומש רש"י, משניות און גמרא וכו' - קען מען אויסלעשן די גיהנום.

אויף האבן מיר גערעדט אז מען זאל זיך נישט דרייען ביינאכט אינדרויסן פון שטוב, נאר בלייבן אין שטוב מיט די ווייב און קינדער אביסל העלפן, אביסל שמועסן און אסאך לערנען.

נאך מעריב האב איך פארגעלערנט דעם בלאט גמרא, און שפעטער איז

געווען א שיינע מלוה מלכה ביי מיר אין שטוב מיט א מנין בחורים, יעדער האט דערציילט זיינע מעשיות פון הפצה און זיינע מעשיות פון תפלה. ישיבה הויפט זיך אן ראש חודש חשוון, זאג זיינע בחורים זאלן ברענגען א מסכת נדרים; ראש חודש הויבן מיר אן א פרישע מסכתא, מסכת נדרים, יעדן טאג לערנען מיר א בלאט גמרא. און זיין ישיבה קטנה בחור זאל אויך ברענגען א מסכת סופה, מיין זון הרב אלחנן חיים שליט"א לערנט פאר נאך פרישטאג מסכת סופה. איך וועל אם ירצה השם פארלערנען יעדן טאג איינס דרייסיג דעם בלאט גמרא, און נאכמיטאג נאך מנחה לערנט דער מגיד שיעור פאר שלחן ערוך הלכות שבת, זיין זון זאל ברענגען א שלחן ערוך הלכות שבת, דעם זמן וועלן זיי לערנען די הלכות פון בשול בשבת, סימן שי"ח.

מארגן ערב ראש חודש זאגט מען נישט יום כיפור קטן.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

רעד צו די בחורים זיי זאלן זיך נישט לאזן וואקסן א טשופ
בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת נח, כ"ח תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... נרו יאיר, יבנאל
איך האב ערהאלטן זיין בריוו.

דו האסט געהערט די ביטערע נייעס, איינער איז געבען אומגעקומען
פון פארן מיט א מאטאר-סייקל. דו ווייסט וויפיל מוהרא"ש זכותו יגן עלינו
האט געווארנט אנשי שלומינו אין יבנאל נישט צו פארן מיט א מאטאר
ביציקל, ווייל דאס איז סכנת נפשות; אזויפיל מענטשן ווערן געהרג'עט פון
דעם, כמעט יעדן טאג איז דא הריגות פון דעם.

אז דו לערנסט מיט בחורים אין יבנאל און זיי פאררופן זיך תלמידי היכל
הקודש - דארפסטו רעדן צו זיי דיבורים פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו. זאג
זיי, אויב מען פאלגט א צדיק - איז גוט, און אז מען האלט זיך קלוגער - איז

זייער ביטער; אלע וואס גייען אין די וועג פון צדיק האבן א גוט לעבן, און אז מען האלט זיך קלוגער - איז זייער ביטער.

אזוי אויף זאלסטו רעדן צו די בחורים זיי זאלן זיך נישט נאריש מאכן מיט לאזן וואקסן א טשופ ווי די אומות העולם. זאג זיי וואס איז שוין; שוין איז אפגעשוירן ווי א איד. אזוי ווי מיר זעען, דער אייבערשטער זאגט פאר אידישע קינדער (שיר השירים א, טו): "הנה יפה רעיתי" פנסת ישראל, ביסט אזוי שוין; "הנה יפה" ביסט שוין, "עיניך יונים" אזוי ווי די אויגן פון א טויב; זאגן די הייליגע חכמים (שיר השירים בפה א, טו): "מה יונה זאת מצינת", אזוי ווי א טויב איז אויסגעצייכנט, מען דערקענט א טויב צווישן אנדערע פייגל, "כף ישראל מצינן בתגלחת", אזוי אויף זענען אידישע קינדער אויסגעצייכנט מיט די וועג ווי מען שערט זיך אפ די האר, מען לאזט נישט איבער קיין טשופ אזוי ווי די אומות העולם און מען שניידט נישט די פיאות מיט די בארד; לייג אריין אין זיי וואס מיינט שוין, די וועג ווי אזוי דער אייבערשטער זאגט אונז מיר זאלן גיין - דאס איז שוין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אז דו וועסט נישט היטן די אויגן, וועסטו אלעס פארלירן

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת נח, כ"ט תשרי, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

נעכטן האב איך זיך זייער נישט גוט געשפירט, עס האט געהייסן איך וועל אויפנעמען אינגעלייט, אזוי ווי געווענליך יעדע זונטאג נעם איך אויף די חתונה געהאטע תלמידי הישיבה, אבער איך האב נישט געקענט, איך האב שווער געאטעמט, איך בין פארקילט.

דיר בעט איך זייער, היט דיינע אויגן; קוק נישט קיין שמוציגע בילדער, עקעלדיגע ווידיאס. אויב מען איז מפקר די אויגן - פאלט מען אראפ אין די שרעקליכע עבירה פון פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן. די

עבירה הרגעט דעם מענטש, מען פארלירט אלעס; מען פארלירט די פרנסה, מען פארלירט די ווייב מיט די קינדער, מען פארלירט די טעם פון דאווענען און לערנען, ועל כולם פארלירט מען די הייליגע אמונה; מען ווערט אנגעפילט מיט קשיות אויפ'ן הייליגן באשעפער, אלץ דורך די עבירה פון פגם הברית.

דו ווייסט דאס אז יעדער גנב לאזט נאך פיס טריט אונטער זיך, נישטא אזא זאך איינער זאל זיך קענען ארויסדרייען, ביים סוף קומט מען אן אין תפיסה. אזוי אויך, ווער עס באהאלט זיך מיט אן עבירה מיינט אז ער קען זיך באהאלטן, אבער ביים סוף קומט ארויס די סוד, דעמאלט איז גאר ביטער, מען ווערט פארשעמט פאר אלעמען; די ווייב אנטלויפט, און אפילו מען וועט איר זאגן נישט אנטלויפן האט דאס שוין יענע טעם, יענץ פנים; זי קען נישט לעבן מער אינאיינעם וכו' וכו', די קינדער שעמען זיך פון אזא טאטע, און אזוי ווייטער, דעריבער זאלסטו שוין באצייטנס אפלאזן אלע דינע קשרים וכו'.

זוף דיר נישט קיין צרות. אפילו ווען דו ווילסט טון א חסד וכו' - זאלסטו טון חסד מיט מענער, און דיין ווייב זאלסטו לאזן טון חסד מיט פרויען, דו געב אכטונג פאר דיין לעבן. דערפאר האב איך גרויס חשק אין שטעטל אז פרויען זאלן זיך אויסלערנען צו קענען ראטעווען לעבנס, ווייל די שטעטל איז קליין, אלע קענען זיך, איז וואס פעלט אויס אינגעלייט זאלן זיך באשעפטיגן מיט זיי; ענדערש זאלן פרויען טון חסד מיט פרויען און מענער מיט מענער.

איך בין געקטן געווען מנחם אַבל זיין מיין מחותן, דער שווער פון אונזער מנהל ר' מרדכי אינדיג גרו יאיר, הרב ..., ער זיצט שבעה נאך א ברודער זיינע, טאטע פונעם מלמד ...; וואס זאל איך דיר זאגן, מען זעט ממש וואס מוהרא"ש פלעגט זאגן, מען גייט מנחם אַבל זיין, דארט הערט מען נאר רעדן פון תורה, תפלה און תמימות; קיינער רעדט נישט פון קיין געלט, מען רעדט נישט פון הייזער, מען רעדט נאר דבורי תכלית.

ביינאכט האב איך זיך שוין בעסער געשפירט, בין איך צוריק אין ישיבה

פארלערגען דעם בלאט גמרא. אם ירצה השם מיטוואך זענען מיר מסיים מסכת כתובות און מען הויבט אן מסכת נדרים.

זאג דייןע בחורים זאלן קומען אין ישיבה מיט א מסכת נדרים, און אויב דיין בחור האלט מיט די הלכה שיעור - זאל ער ברענגען א הלכות שבת, מען גייט לערנען סימן שי"ח - הלכות בשול. און דייןע יונגערע בחורים זאלן אויך ברענגען מסכת סוכה.

היינט זאגט מען נישט יום כיפור קטן, וסימנך מלבד ח'ט'א'ת הכפורים, יעדע ערב ראש חודש זאגט מען יום כיפור קטן, אויסער די פיר חדשים וואס איז ראשי תיבות חטא"ת: ח'שון ט'בת א'יר און ת'שרי - זאגט מען נישט יום כיפור קטן.

היינט נאכט וועט זיין די פרויען צאמקום, מען האט צעטיילט די צאמקום, מען קען מיטהאלטן די שיעורים סיי אין בית המדרש עצתו אמונה און סיי אין בית המדרש אשר בנחל; זע צו בלייבן אין שטוב אז דיין ווייב זאל קענען גיין שעפן פרישע כחות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אשרינו אז מיר האבן א שיינע חינוך פאר אינגערע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נח, א' דראש חודש חשון, שנת תשפ"ג לפ"ק
לקבוד ... גרו יאיר

גיי יעדן טאג אביסל זיך מתבודד זיין, אזוי וועסטו ווערן א רואיגער מענטש, דו וועסט זיך נישט אויפֿרעגן אויף יעדע זאך; רעדן צום אייבערשטן בארואיגט, עס ברענגט נאנט צום הייליגן באשעפער.

עס שטייט אין הייליגן זוהר (זוהר חדש, נח) דער הייליגער רבי שמעון בר יוחאי זאגט: "מדת הצדיק, קשה לכעוס" א צדיק רעגט זיך נישט אויף אזוי שנעל, "ונח לרצות" און אויף איז זייער גרינג אים איבערצופעטן, "וזו המדה גדולה מכולם" און די מדה איז די גרעסטע און שענסטע מדה. "ובא הכתוב

להורות" דאס קומט אונז די הייליגע תורה זאגן: "אלה תולדות נח" זע צו לעבן מיט א רואיגקייט, "נח בִּדְעָתוֹ" טראכט רואיג, "נח בְּדִיבּוּרוֹ" רעד רואיג, "נח בְּמַהֲלָכוֹ" גיי רואיג, "וַיְמִי עֹשֶׂה זֶה" און ווער עס פֿירט זיך אזוי אויף - "איש צדיק" איז א צדיק.

אשרינו אז מיר האבן א חינוך פאר אונזערע קינדער, א בִּרְסֻלָּבֶּר חדר און א בִּרְסֻלָּבֶּר מיידל שולע וואו אונזערע קינדער באקומען א חינוך פון אמונה אין פון אלע זיסע עצות פון רבי'ן. נעכטן בין איך געווען אין שטעטל קרית ברסלב, דארט אין חדר און אין סקול שפירסטו גן עדן, די קינדער לעבן מיט אמונה און מיט תפלה. איך האב געגעבן א שמועס פאר די מלמדים און איינגעשטעלטע, וואס און ווי אזוי מען זאל לערנען און מחנך זיין די קינדער; איך בין געווען רוב טאג מיט די קינדער און מיט די מלמדים.

היינט הויב איך אן ישיבה, מיר גייען אריין אין די פופצנטע יאר, מיט'ן אייבערשטנס הילף וועט זיין יעדן טאג שיעורים, איך וויל פארלערנען גמרא און אויף א שיעור משניות, און נאכמיטאג, פינף אייגער - א שיעור אין רבינ'ס ספרים.

איך וויל דו זאלסט זיך אויף באנייען, זאלסט גיין אין שול דאווענען די דריי תפילות יעדן טאג מיט מנן און מיט א סידור. מוהרא"ש האט אונז געזאגט מיר זאלן דאווענען דוקא פון א סידור, נישט אויסגנויניג, אזוי קען מען מער אינזין האבן דאס דאווענען.

אויף זאלסטו זיך באנייען צו גיין אין מקוה; דאס וואס דו גייסט נישט אין מקוה דאס קומט פון עצבות ועצלות. שטעל זיך פאר א מענטש גייט זיך נישט באדן פאר א לאנגע צייט, וואס פאסירט? מען קען נישט שטיין נעבן אים. און וואס איז מיט די נשמה? זי איז אזוי פארשמירט, זי דארף מען זאל איר אפבאדן; זאלסטו זיך באנייען מיט'ן גיין אין מקוה.

ברוך השם איך שפיר זיך שוין בעסער, איך היס נאך, אבער עס איז שוין נישט דער זעלבער היס פון זונטאג, עס איז מיט גרויסע חסדים. איך דארף אריינלויפן צו די בחורים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

האב נישט קיין חלישות הדעת אז מען האט ארויסגענומען א

קינד פון חדר

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נח, א' דראש חודש חשון, שנת תשפ"ג לפ"ק

לכבוד ... נרו זאיר, מנהל תלמוד תורה היכל הקודש ירושלים

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

האב נישט חלישות הדעת פון די מעשה פון די משפחה וואס האט ארויסגענומען דעם קינד פון אונזער תלמוד תורה, ביי אונז אין אמעריקע האט דאס פאסירט אן א שיעור מאל.

ווען מיר האבן אריינגענומען א קינד אין אונזער מוסד נאכדעם וואס קיינער האט נישט געוואלט ארייננעמען דעם קינד, און נאך א שטיק צייט, נאכן זיך פארען מיט'ן קינד וכו' וכו' - זענען געקומען די עסקנים, זיי האבן געראטעוועט און ארויסגענומען דעם קינד און מסדר געווען אין אן אנדערע תלמוד תורה.

איף קען נישט פארגעסן די מעשה וואס מיר האבן געהאט, מיר האבן אריינגענומען א קינד פון א צעטיילטע משפחה, קיין איין מוסד האט נישט געוואלט צורירן צו דעם קינד, ווייל דער טאטע האט קודם געהאט בעלות אויפ'ן קינד און ער האט געלייגט דעם קינד אין א גאר מאדערנע מוסד אין ..., און נאכדעם וואס די מאמע האט פאקומען בעלות אויפ'ן קינד - זי וואוינט אין ..., האט זי געזוכט א חסידיש'ע חדר, און קיינער האט נישט געוואלט קוקן אויפ'ן קינד; האב איף אריינגענומען דעם קינד.

פרעג נישט וואס איף האב געהאט צו הערן און זינגען פון דעם קינד; דער קינד פלעגט גיין יעדע צווייטע שבת צו זיין טאטע, און דארט איז נישט אזוי אפגעהיטן, פלעגט דער קינד דערציילן פאר די קינדער וואס עס טוט זיך דארט, די מאוויס וואס ער קוקט, און ער פלעגט רעדן פון נישט גוטע

זאכן; זענען עלטערן געלאפן צו מוהרא"ש מיט טענות, האט מוהרא"ש מיך פארגעהאלטן היטכן איך נעם אריין קינדער וכו'. איך בין געווען אזוי פארלוירן, וואס טו איך דא ווייטער, זאל איך ארויסשטעלן דעם קינד אדער נישט... ביז אפאר משפחות פון אנשי שלומינו האבן ארויסגענומען זייערע קינדער, מיט די טענה 'מיר ווילן נישט אונזערע קינדער זאלן לערנען מיט דעם קינד'; איך האב ברוך השם נישט ארויסגענומען מיינע קינדער.

למעשה, עסקנים האבן זיך אריינגעמישט, מען מוז ראטעווען דעם קינד פון ברסלב... מען האט אים אריינגעלייגט אין אן אנדערע מוסד. היינט איז ער שוין עלטער געווארן, אים פאסט שוין נישט צו רעדן צו מיר, ער ווייסט ניטאמאל ווער איך בין, אדער מאכט ער זיך ווי ער ווייסט נישט.

מיר איז גוט די סארט מעשיות, ווייל די מעשיות שטופן מיך צוריק צום אייבערשטן. איך הויב אן נאכאמאל פון אלף, איך בעט דעם אייבערשטן: "פיר מיך אויף די אמת'ע וועג, איך זאל זיך נישט אפנארן מיין גאנצע לעבן"; אוי ווי מען קען זיך אפנארן אויף די וועלט, אוי ווי מען קען זיך טועה זיין; נאר דורך התבודדות איז מען אפגעהיטן.

טייערער ברודער, איך האב אסאך מעשיות דיר צו דערציילן, ווי שווער איך האב געארבעט מיטן אויפשטעלן די מוסדות; די חדר, די סקול און די ישיבה אין אמעריקע, בפרט די חדר; ווי איך האב זיך געמוטשעט מיט אנשי שלומינו, אלע האבן געלאכט פון מיר. מיר האט דאס זייער געשטערט; דאס אז מען לאכט און מען שפעט פון מיר אין די גאס - דאס האט מיר קיינמאל נישט געשטערט, אבער אז אין היכל הקודש לאכט מען פון מיר, דאס האט מיר זא געשטערט, ווייל מיר זיצן ביי איין טיש, ביי איין רבי - און דו שפעטסט פון מיר? דאס האט מיר זייער געשטערט. ברוך השם איך האב געהאט שכל צו האלטן מיינע קינדער אין די מוסדות, און היינט שעפ איך גרויס נחת פון זיי; מיינע זין און טעכטער, אלע זענען ערליכע אידן, זיי לעבן מיט אמונה און יראת שמים.

ליכער ברודער, שטארק זיך, שטארק אנשי שלומינו און שטארק די בחורים אין ירושלים, זיי זאלן עוסק זיין אין הפצה; זיי זאלן פארשפרייטן

די גליונות און קונטרסים, די בריוו פון עצתו אמונה. איך מיינ אז דאס איז די סיבה פארנוואס דעם פארגאנגענעם וואך האט מען נישט מתרגם געווען די בריוו, ווייל עס איז נישטא קיין מפיצים. משפחת ... מאכט זיך א חשבון פארנוואס זאלן מיר אוועקגעבן דרייסיג פערציג שעה א וואך פאר איבערטייטשן די בריוו - אז מען פארשפרייט דאס מער נישט; דערפאר בעט איך דיר זאלסט מחזק זיין די בחורים און אינגעלייט זיי זאלן אנהויבן גיין פארשפרייטן די גליונות און בריוו; די עצות, די חיזוק פון הייליגן רבי'ן. יעצט ווען דער זמן האט זיך אנגעהויבן דארפן אלע אזויפיל חיזוק אויף תורה און תפלה, חיזוק און הדרכה, צו ווייזן פאר יעדן איינעם א וועג צו לערנען און דאווענען.

דער איבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

דער רבי האט געזאגט מען זאל געבן פאר די קינדער וואקסינען

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת נח, א' דראש חודש חשוון, שנת תשפ"ג לפ"ק
לכבוד ... גרו יאיר

זיין ווייב האט מיר געשריבן איך זאל איר אויסקלארן וועגן געבן פאר די קינדער שאטס, ווייל די עלטערן שטייען טאג און נאכט און האקן אין קאפ קעגן שאטס, אז אלע צרות קומען פון שאטס.

איך בין נעכטן געווען אין שטעטל א גאנצן טאג און גלייך ווען איך בין אהיים געקומען בין איך געגאנגען מיט מיינע קינדער געבן שאטס, מיינ ווייב תחי' בעט מיר איך זאל מיטגיין מיט איר געבן נידלעך פאר די קינדער; בשעת'ן געבן די שאטס בין איך געווען זייער פרייליך צו טון וואס איז ריכטיג פאר די קינדער.

דער רבי האט געזאגט מען זאל געבן פאר די קינדער וואקסינען. דער רבי האט געזאגט, אפילו ווינטער ווען עס איז שטארק קאלט זאל מען פארן מיט די קינדער צום דאקטער געבן וואקסינען. אנדערע ווילן זאגן אז דער

רבי רעדט נישט פון היינטיגע וואקסיגען, היינט איז דאס גאטליך. קומט מוהרא"ש און זאגט אין שו"ת ברסלב (חלק ז, מכאב תתטז, ועוד) מען זאל געבן וואקסיגען פאר די קינדער, אזוי טו איך און אזוי טוען אלע תלמידי היכל הקודש.

לאז זיך נישט פארנארן מיט די נארישע דמיונות אז אלע פראבלעמען קומען פון וואקסיגען. איינמאל מען הערט זיך צו צו די שטותים - ווערט מען אינגאנצן פארפירט, מען קומט צו סכנות'דיגע זאכן.

שטארק זיך אין הפצה. גיי פארשפרייט די ספרים און קונטרסים וואס מוהרא"ש האט אונז געשריבן די אלע יארן; עס איז אזעלכע אוצרות, ווער עס קוקט אריין אין די ספרים - ווערט אן ערליכער איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

א בחור האט געענדיגט די צווייטע מאל ש"ס, א שיינע התחלה

פאר'ן זמן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נח, ב' דראש חודש חשוון, שנת תשפ"ג לפ"ק

לכבוד ... גרו יאיר

וואו דו גייסט און וואו דו שטייסט זאלסטו רעדן צום אייבערשטן. אויפ'ן וועג צום בית המדרש, אויפ'ן וועג אהיים פון בית המדרש און אין בית המדרש - זאלסטו זיך צוגעוואוינען צו רעדן צום אייבערשטן; ווייל יעדע ווארט וואס א איד רעדט צום אייבערשטן - דאס בלייבט פאר אייביג, דאס איז א נצחיות; וואויל איז דעם וואס כאפט ארויס ווערטער צום אייבערשטן.

מאך זיך א שיעור אין משניות. משניות רייניגט דעם מענטש פון אלע טמאות און אלע זוהמות. משנה איז ראשי תיבות די ווערטער פון העלית מ'ן ש'אול נ'פשי; משנה נעמט ארויס דעם מענטש פון אלע בלאטעס. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט - זאלסטו זאגן די ווערטער, אין א

רייע, גיי פסדרן דיקא; הויב אן סדר זרעים, מסכת ברכות, זאג א פרק נאך א פרק, עס וועט אראפפאלן פון דיר שטיקער בלאטע; ווער עס איז שטארק אין דעם - איז זוכה צו ווערן א גרויסער צדיק.

ביינאכט נאך א טאג פון שווער ארבעטן און פון אזויפיל איבערגייאכץ וכו' - זאלסטו זיך נישט פארלירן וכו'; לויף צו די תורה. אז דו וועסט לויפן צו די משניות - וועט דיין ווייב דיר אנטקעגן קומען, זי וועט דיר זיין פאר אן עזר, און אז מען לויפט נאך - ווערט מען דערנידערט און זי ווערט א כנגדו וד"ל.

געלויבט דעם אייבערשטן, נעכטן איז אריבער א שיינע טאג אין ישיבה. עס האט זיך אנגעהויבן מיט זייער א פרייליכע זאך, א בחור האט מסיים געווען די צווייטע מאל גאנץ ש"ס! דאס איז אזא שיינע התחלה; עס האט געגעבן א וועק אויף יעדן איינעם, אלע זאלן זיך מאכן א שיעור, אנהויבן ש"ס.

נעכטן נאכט איז געווען ביי מיר אין שטוב א סעודת ראש חודש מיט אפאר פון אנשי שלומינו וואס העלפן די כולל. עס איז געווען זייער געשמאק צו זיצן מיט אנשי שלומינו און רעדן פון רבי'ן, מען האט גערעדט פון וואס מען האט געהאט נעכטן אינעם בלאט גמרא (פתובות קיא:), דאס גרויסקייט פון העלפן תלמידי חכמים; מיט'ן העלפן תלמידי חכמים זאלן קענען לערנען - מיט דעם איז מען מקיים "ולדבקה בו", מען ווערט איינס מיט'ן הייליגן באשעפער.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

לויף אנוועק פון עצבות און מרה שחורה

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נח, ב' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאר

וויילסט מצליח זיין? וויילסט א סגולה אויף הצלחה? דער רבי זאגט (ספר

המידות אות הצלחה חלק ב' סימן א): "מי שהוא שומח תמיד" ווער עס איז פרייליך - "על ידי זה הוא מצליח" וועט האבן הצלחה; בדוק ומנוסה, ווער עס איז פרייליך - זעט הצלחה אין יעדע זאך.

די פראגע איז נאר, ווי אזוי איז מען פרייליך? און מיט וואס קען מען זיך פרייען? אויף דעם זאגט דער רבי, מען זאל זיך פרייען מיט די גוטע זאכן וואס מען האט. מיט שחרית מנחה מעריב, מיט ציצית, מיט תפילין, מיט דעם וואס איך היט שבת, מיט די פרוטות וואס איך געב פאר צדקה; יעדער איד אפילו דער וואס איז נאך ווייט פון קדושה, אויב וועט ער גוט קוקן וועט ער זען ווי ער איז אנגעפילט מיט מצות כרמון.

לויף אנוועק פון עצבות און מרה שחורה; שוין צייט צו פאלגן דעם רבין און זיך פרייען מיט די גוטע זאכן. פריי זיך מיט 'שלא עשני גוי', א גוי בין איך נישט, איך בין א איד, און מיט די אלע גוטע זאכן וואס מען טוט (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן ט).

דאנק דעם אייבערשטן; ווי מער מען דאנקט דעם אייבערשטן - ווערט מען נענטער צו אים.

נעכטן איז געווען א שיינע טאג אין ישיבה, מיר האבן מסיים געווען מסכת כתובות און היינט הויבן מיר אן מסכת נדרים. איך וויל דיר בעטן דו זאלסט אויך אנהויבן די מסכתא און לערנען יעדן טאג א בלאט גמרא, לימוד גמרא איז מזבח דעם מענטש און מטהר די נשמה; אפילו מען פארשטייט נישט דאס לערנען, מען זאגט נאר די ווערטער - איז דאס אויך מטהר די נפש, רוח ונשמה.

היינט נאכט וועט זיין די וועכנטליכע שיעור, מען וועט רעדן פון די חיזוק און שכל פון הייליגן רבין, אזוי ווי מיר האבן געלערנט ביי מוהרא"ש זכותו יגן עלינו.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

גייט ארויס ראטעווען אידישע קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נח, ב' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... נרו זאיר, ירושלים

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער אז דו גייסט נאך געלט און דו געבסט די געלט פארן
בית המדרש אין ירושלים. זאג אלע בחורים זיי זאלן אזוי טון; זיי זאלן גיין
הפצה און געבן די צדקה פאר'ן שול אין ירושלים.

א שאד אז די הפצה איז איינגעשלאפן; פאריגע וואך איז נישט
ארויסגעקומען קיין גליון מתורגם און עצתו אמונה מתורגם ווייל די משפחה
וואס זענען דאס מתרגם, זיי געבן אנוועק זייער גאנצע וואך פאר דעם, דרייסיג
פערציג שעה לייגן זיי אריין אין די וועכנטליכע גליון און וועכנטליכע
קונטרס עצתו אמונה, זיי זעען אז מען איז דאס מער נישט מפיץ, די בחורים
און אינגעלייט זענען פיין באקוועם - טראכטן זיי א שאד דאס צו מאכן.

הלואי וואלט איר זיך צאמגענומען, א חבורה בחורים און אינגעלייט -
מיט'ן נאמען "חברת מפיצים", גיין יעדע פארנאכטס פארשפרייטן דעם
רבינו'ס ספרים, די קונטרסים און גליונות; אזויפיל בחורים און אזויפיל
אברכים זענען פארלוירן, זיי ווייסן נישט וואס צו טון מיט'ן לעבן, זיי ווייסן
נישט וואו זיך אהין צו טון, און מיט איין גליון, מיט איין בלעטל קען מען
זיי העלפן; זיי אויסלייזן פון זייער אייגענע גלות.

שרייב מיר נאך בריוו - וועסטו מיר מחי' זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

טראכט נישט וואס איז געווען, טראכט פון יעצט

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת נח, ב' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לקבוד ... נרו זאיר, טבריה

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

בנוגע "ה' מלך"; מוהרא"ש אין סידור עת רצון זאגט: "וְצָרֶיךָ לְהִיטֵב בְּנִקּוּד פֶּתַח", מען דארף דאס שרייבן מיט די נקודות פון פתח. דאס איז על פי קבלה פון הייליגן אריז"ל (עיינ פרי עץ חיים שער הזמירות, פרק ג), אבער דאס איז נישט צו זאגן מיט א פתח; זאגן זאגט מען דאס בלשון ה'ה, "ה' מלך" – דער אייבערשטער האט געקעניגט.

ובנוגע פארוואס מען זאגט קודם לשון ה'ה: "ה' מלך", מען וואלט ווען געדארפט זאגן קודם ה'ה – "ה' מלך", און נאכדעם ה'ה ויהיה? איך האב געזען פון הרב רבי יצחק שליט"א (ספר דרכי איש, גליון פא) זייער א שיינע געדאנק. דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן כו): "כִּי דָּעַר וְעֵלֶּט אִיז שְׂכָחָה אַ חֶסְרוֹן, אָבער אִיךְ זאג אז שְׂכָחָה אִיז אַ גְּרוֹיִסֶע זאך. ווייל ווען א מענטש וואלט געדענקט יעדע זאך וואס ער האט געטון וואלט ער נישט געקענט לערנען, דאווענען און טון מצות, עס וואלט אים געשטערט אלעס וואס ער האט געטון"; דעריבער ווען עס קומט צום דאווענען זאגט מען קודם "ה' מלך" דער אייבערשטער איז יעצט קעניג, טראכט נישט וואס איז געווען, טראכט פון יעצט, יעצט איז דער אייבערשטער דא, ער איז קעניג, יעצט וויל איך זיין גוט, יעצט גיי איך דאווענען, נאכדעם קענסטו רעדן צו מיר פונעם עבר און פונעם עתיד; ודברי פי חכם חן. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

אויב מען האט א שטארקע אמונה זעט מען גרויסע ניסים

בעזרת ה' יתברך – יום ה' פרשת נח, ב' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

איך בעט דיר זייער זאלסט זיך זייער שטארקן מיט דיין הייליגע ארבעט. דו האסט נישט קיין השגה ווי דו ביסט מחי' דורשטיגע נשמות, מענטשן זענען אזוי פארלוירן, אזוי צעפראכן, אזוי ווי איינער וואס בלאנדזשעט אין וואלד און זוכט א טראפ וואסער, ער שפירט ווי עס גייט אים אויס די כחות

און ווען ער טרעפט וואסער איז ער זיך מחי' - אזוי איז מיט די שיינע ספרים, עס איז פשוט'ע דיבורים, אבער עס איז אזוי ווי וואסער פאר א דורשטערעגער מענטש.

דא האסטו א מעשה פאר די קינדער, די מעשה ווי דער הייליגער בעל שם טוב האט מגלה געווען אז דער אייבערשטער האט שוין ביי בריאת העולם אנגעגרייט פאר יעדן איינעם אלע באדערפענישן, און אויב מען האט א שטארקע אמונה - זעט מען גרויסע ניסים.

בעט דעם מעלער א בילד פון א גוי וואס האלט א צווייג אויף די אקסל און צוויי עמערס וואסער הענגען פון ביידע זייטן. אין די זייט שטייט דער הייליגער בעל שם טוב מיט א תלמיד, דער בעל שם טוב מיט א פרייליכער פנים ווייזט מיט'ן פינגער אויפ'ן גוי, און דער תלמיד האט א שלעכטע פנים.

בעט אים אויך ער זאל לייגן אין די זייט א בילד פון א קליינע בעל חי, א מאקאש אדער א קאץ, ווייל דאס מאכט עס זייער אינטערעסאנט פאר קינדער, אזוי ווערן זיי פאר'חלומ'ט אויפ'ן בילד און זיי פרעגן שאלות; דורכדעם ווערט די מעשה זייער גוט איינגעקריצט אין זייער הארץ. דא האסטו די מעשה:

דער הייליגער בעל שם טוב איז אמאל אריין מיט איינער פון די תלמידים טיף אין וואלד זיך מתבודד זיין, זיך אויסשמועסן מיט'ן אייבערשטן, און דער תלמיד איז געווארן זייער דורשטעריג.

דער תלמיד זאגט פאר'ן הייליגן בעל שם טוב: "רבי, איך בין זייער דורשטעריג, עס איז מיר זייער שווער", דער הייליגער בעל שם טוב זאגט אים: "ווארט אביסל, אפשר באלד וועלן מיר טרעפן וואסער". נאך א שטיק צייט זאגט דער תלמיד מיט זייער א שטילע קול: "רבי, איך קען נישט מער, איך שפיר ווי איך גיי שוין כמעט חלש'ן"; עס איז געווען זייער שרעקעדיג, דער תלמיד האט אויסגעזען זייער שלעכט, ער איז געווען אינגאנצן ווייס, ער האט שוין נישט געקענט גיין.

דער הייליגער בעל שם טוב זאגט אים: "זאג מיר אויב דו האסט א שטארקע אמונה, דו גלייבסט אז דער אייבערשטער, ווען ער האט פאשאפן די וועלט - האט שוין דעמאלט געזען אז מיר ביידע וועלן גיין אינאיינעם אין וואלד, און דו וועסט ווערן זייער דורשטער, און ער האט שוין דעמאלט אנגעגרייט פאר דיר וואסער?" רופט זיך אן דער תלמיד: "יא יא, זיכער! זיכער גלייב איך אין דעם!" דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו האט זיך פארמאכט זיינע הייליגע אויגן און ער האט געבעטן דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער, מיר גלייבן אז דו האסט אנגעגרייט א ישועה פאר אונז".

פלוצלונג זעען זיי אן ערל קומט צו גיין מיט צוויי עמערס וואסער וואס הענגט אים פון זיין פלייצע! דער הייליגער בעל שם טוב גייט צו אים און געבט אים אפאר פרוטות, ער בעט דעם ערל: "געב אונז אביסל וואסער"; דער תלמיד מאכט א ערליכע ברכה, און ער האט צוריקבאקומען זיינע כוחות.

זיי זעען די גרויסע גס וואס דער אייבערשטער האט געמאכט מיט זיי, זיי שרייען אויס: "שכח אייבערשטער פאר די גרויסע גס!"

דער הייליגער בעל שם טוב פרעגט דעם ערל: "זאג מיר, וואס טוסטו דא אין וואלד מיט די צוויי עמערס וואסער?" זאגט דער גוי: "איך ווייס נישט, מיין בעל הבית איז משוגע געווארן, ער האט מיר געהייסן אנפילן צוויי עמערס וואסער און געשריגן אויף מיר איך זאל אריינלויפן אין וואלד; איך דריי זיך שוין דא דריי טעג אין וואלד, איך זע נישט די וועג ארויס", זאגט דער הייליגער בעל שם טוב פאר'ן תלמיד: "זעסט, דער אייבערשטער וואס געבט אכטונג אויף יעדן איינעם האט געמאכט אז דער בעל הבית זאל משוגע ווערן און אריינשיקן זיין קנעכט אין וואלד מיט צוויי עמערס וואסער אז דו זאלסט האבן וואסער".

טייערע קינדער, דער אייבערשטער זארגט פאר יעדן איינעם, ער גרייט אן פאר יעדן איינעם אלעס וואס יענער דארף; אז מען גלייבט מיט א שטארקע אמונה און מען בעט אים - זעט מען גרויסע ניסים.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

שבת דארף מען זיין פרייליך און לעבן בשלום

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת נח, ג' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפ"ק
לכבוד ... נרו יאיר

נעכטן נאכט איז געווען זייער א שיינע שיעור. עס איז מיר געווען שווער
פארצולערנען, איך בין זייער פארקילט און איך היס שטארק, אבער ברוך
השם צווישן איין היס און צווייטן איז ארויסגעקומען שיינע דיבורים; דעם
רבינ'ס עצות, און אז מען איז מקורב צום צדיק, מען לערנט די ספרים פון
צדיק - באקומט מען א שטארקע אמונה, מען לעבט א רואיגע לעבן, אזוי ווי
דער פסוק זאגט (בראשית ו, ט): "אלה תולדות נח איש צדיק"; ווי אזוי קען
מען לעבן א לעבן פון נח נח - אלץ זיין רואיג? איש צדיק - אז מען איז דבוק
צום צדיק!

העלף אנגרייטן דעם הייליגן שבת, און בשעת דו גרייטסט אן דעם שבת
זאג: "לכבוד שבת" - נאכאמאל און נאכאמאל; ווייל יעדע מאל מען זאגט
"לכבוד שבת" - קומט א קדושה אין שטוב.

שבת דארף מען זיין פרייליך און לעבן בשלום מיט די ווייב. דער
הייליגער זוהר זאגט (תיקון כא, דף נז.): "אם הוא עציב בחולא" אויב איז מען א
גאנצע וואך טרויעריג, "דיהא חדי בשבתא" דארף מען שבת זיין פרייליך,
"ואם אית ליה קטטה בחולא" און אויב מען האט זיך געקריגט דורכ'ן וואך,
"עם בר נש" מיט א צווייטן, "או עם אמתיה" אדער מיט די ווייב, "דיהא ליה
שלמא עמה בשבתא" דארף מען זיך שבת איבערפעטן און לעבן בשלום,
"ובדא לית רשו לקרבא לסם המות חללה, ולבעלה דאיהו אל אחר חלול
שבת" ווייל אז מען איז שבת בשלום און מען איז פרייליך שבת, קענען די
קליפות נישט האבן קיין שליטה אויפ'ן מענטש, "ובגין דא אמרו קדמאי,
'אם ישראל הוו מקיימין שבת אחת כהלכתה, מיד הוו נגאלין'" דעריבער

זאגן די הייליגע חכמים, אויב אידן היטן אפ שבת אזוי ווי עס דארף צו זיין, מען איז פרייליך און מען קריגט זיך נישט - ווערט מען אויסגעלייזט. איך בין נאך אביסל פארקילט, איך היס נאך אביסל; עס איז אבער מיט גרויס חסדים. א פרייליכן שבת.

...

פאלגן דעם טאטען אדער מאמען ?

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת נח, ג' מר-חשון, שנת תשפ"ג לפ"ק ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס איז א קלארע הלכה, אויב טאטע און מאמע קריגן זיך, איינער זאגט פאר'ן קינד זא און דער צווייטע גיין - דארפן די קינדער פאלגן די טאטע. זיכער ווען עס רעדט זיך פון חתונה האבן, אז אייער טאטע וויל אויסהערן א שידוך פאר אייך, און אייער מאמע זאגט אז אויב מען וועט איבערהיפן דעם ברודער וועט עס שאטן פאר אייך - דארפט איר אויסהערן אייער טאטן, און שיינערהייט זאגן פאר די מאמע אז די פוסקים זאגן מען דארף נישט פרעגן רשות פון די עלטערע געשוויסטער חתונה צו האבן.

מיט תפלה וועט איר פועל'ן א שידוך סיי פאר אייך און סיי פאר אייער ברודער.

העקר זיך נישט פארלירן; געדענקען וואס דער רבי זאגט: "גאט איז גרויס, מען ווייסט גארנישט וואס טוט זיך אויף די וועלט"; מען דארף זיך שטארקן מיט תפלה והתבודדות, אזוי זעט מען גרויסע ישועות. דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

בערות השם יתברך

עצתו אמונה

פלאר קינזלר

מיט אמונה קען מען יעדעם באזיגן

אלע אידן וויינען, אלע באהאלטן זיך אין די הייזער מיט פארמאכטע פענסטער; 'וואס גייט דא זיין?' עס איז א פחד א שרעק, די פלשתיים די אראבער וואס טשעפען אלע יארן די אידן - האבן א גייעם פלאן, זיי ווילן מאכן א פארמעסט. קינדער איר ווייסט וואס מיינט 'א פארמעסט'? מען נעמט צוויי מענטשן איינער אנטקעגן דעם צווייטן, די צוויי פארטרעטן אנדערע, זיי מאכן א מלחמה און ווער עס פארלירט מיינט אז אלע האבן פארלוירן.

די אראבער זאגן: "מיר וועלן ארויסשטעלן א גיבור און די אידן זאלן אויך ארויסשטעלן א גיבור, די צוויי זאלן זיך קריגן און אויב דער פלשתי וועט געווינען וועלן די אידן זיין אונטערדרוקט אונטער די אראבער און אויב דער איד וועט געווינען וועלן מיר זיין ענקערע קנעכט".

אומר ועושה, די אראבער האבן געטראפן א מין באשעפעניש, מען קען אים נישט אנרופן מענטש ווייל ער האט אויסגעזען אזוי שרעקעדיג, ער האט אויסגעזען

מער ווי א פארציקנדע חיה ווי א מענטש, ער האט געהייסן "גלית", ער האט געהאט אויף יעדע האנט זעקס פינגער און ער איז געווען א ריז, הויף צוועלף פיס, טאפלט פון א געווענליכער מענטש. ער איז געווען אן אפיקורס, ער האט זיך ארויסגעשטעלט אויף א הויכע בארג און געשריגן צו די אידן, ער האט געלאכט פון די אידן און פונעם אייבערשטן.

אלע אידן האבן זיך באהאלטן, אויף דער קעניג "שאול המלך" איז באהאלטן. אלע וויינען, מען ציטערט, מען האט מורא פון דעם שרעקעדיגן באשעפעניש "גלית".

אין קליין אינגל - מיט'ן נאמען "דוד" - זאגט פאר'ן אידישן קעניג: "אדוני המלך, דער קעניג זאל מיר געבן רשות, איך וועל גיין הרג'נען דעם פלשתי". דער קעניג וואונדערט זיך: "וואס? דו קליינער אינגל, דו קענסט זיך שלאגן מיט די ריזיגע חי?!" דוד זאגט: "אדוני המלך, איך גיי בעטן דעם אייבערשטן און דער אייבערשטער גייט מיר העלפן; דער אייבערשטער קען אלעס טון, ביי אים איז נישט קיין אונטערשייד"; דער קעניג געבט רשות.

דוד שפרינגט ארויף אויפ'ן בארג, ער נעמט פינף שטיינער, די פינף שטיינער איז געווען די פינף ווערטער וואס מיר אידן זאגן יעדן טאג: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". אין שטיין איז "שמע ישראל", די צווייטע שטיין "ה'", די דריטע שטיין "אלקינו", די פערטע שטיין "ה'" און די פינפטע שטיין "אחד". ער זינגט צו זיך: "הערט אויס אלע אידן, דער אייבערשטער אונזער גאט, דער אייבערשטער איז איינער אליינס, נישטא גארנישט אויסער אים".

"שמע ישראל!!!!!!!"

דער פארציקנדער חז' ווערט פארשעמט, ער שרייט:
 "ן ו א א ס ס ? ? איך בין א הונט ? ? וואס דו קומסט צו
 מיר מיט קליינע שטיינדלעך ? !" א הונט ווען מען וויל
 עס פארטרייבן - ווארפט מען קליינע שטיינער; "איך בין
 דער גרויסער גיבור, דער שטערקסטער אראבער ! מיט די
 גרעסטע מעסער ! און די גרעסטע גאן ! ! !"

דוד המלך האט נישט מורא, ער האט אמונה, ער ווייסט
 'אלעס איז דער אייבערשטער, נישטא פון וואס מורא צו

האַבן; ער הויבט אָן שרייען: "שמע ישראל...!" און נעמט
א שטיין און שיסט עס אַריין אינעם קאפ פונעם פֿלשתי, דער
ריזיגער פֿלשתי פאלט אַראפ, ער חלש'ט! און דוד לויפט צו
צו אים, ער כאַפט זיין מעסער און שניידט אָפ זיין קאפ.

אַלע אַראַבער אַנטלויפן, און די אידן האָבן געווינען די
מלחמה.

ווי אזוי האָבן מיר געוואונען די מלחמה? מיט אָמונה!
מיט שמע ישראל!

טייערע קינדער, האט נישט מורא פון קיינעם, ווער עס
האט א שטארקע אָמונה - קען אים קיינער גארנישט טון,
ווייל מיט אָמונה קען מען יעדן איינעם באַזיגן.

